

Rozwój pasterstwa na rzecz ochrony przyrody

2013-03-11

Bez udziału społeczności lokalnych niemożliwa jest długotrwała ochrona kwietnych, ciepłolubnych muraw i ostańców skalnych - najcenniejszych wartości obszarów „naturowych” na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. To główny wniosek z realizacji kilkuletniego projektu „Zwiększenie dochodu rodzin rolniczych oraz ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych poprzez przywrócenie hodowli owcy olkuskiej na terenie Jury północnej”, który podsumowano 7 marca 2013 r. podczas spotkania zorganizowanego przez Fundację Przyroda i Człowiek skupiającą twórców projektu. W spotkaniu z uczestnikami projektu, udział wzięła Jolanta Prażuch, Regionalny Konserwator Przyrody w Katowicach.

Przed sześciu laty, kiedy powstawały załączki koncepcji ochrony czynnej i odtwarzania muraw kserotermicznych, opierającej się na zaangażowaniu przedstawicieli lokalnych społeczności w ochronę dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego Wyżyny, pogłowie owiec matek rodzimej rasy olkuskiej wynosiło 45 sztuk w ogólnej ilości 156 owiec matek na Wyżynie (w granicach województwa śląskiego). Na początku 2013 r. populacja ta liczyła 197 owiec matek rasy olkuskiej w ogólnej ilości 298 zarejestrowanych owiec matek. Ten znaczny rozwój owczarstwa to zasługa aktywizacji lokalnych społeczności wokół problemu ochrony czynnej muraw kserotermicznych Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. W ostatnich latach utworzono niewielkie stada owiec rasy olkuskiej w miejscach o szczególnych wartościach krajobrazowych - 11 na 25 kupiła dla rolników Fundacja Heifer, która sfinansowała także nowoczesne akcesoria pastwiskowe, dodatki paszowe, publikacje promujące dziedzictwo kulturowe związane z pasterstwem oraz cykl szkoleń z zakresu obróbki wełny dla rolników oraz młodzieży i turystów.

Jak przyznali hodowcy owiec biorący udział w spotkaniu, podarowane im stada stanowią istotne uzupełnienie budżetu niewielkich gospodarstw rodzinnych. Realizacja programu przyczyniła się także do podniesienia atrakcyjności turystycznej regionu poprzez ochronę krajobrazu i powrót do tradycji rękodzielniczych związanych z owczarstwem.

Fundacja Heifer powstała w latach 40. XX wieku. Założył ją amerykański farmer Dan West, kiedy po raz pierwszy przekazał mleko w proszku uchodźcom wojny domowej w Hiszpanii. Jego pomysłem, który zrodził się z refleksji udzielenia tej jednorazowej pomocy było założenie, które stało się hasłem przewodnim Fundacji: „Dajmy krowę zamiast kubka mleka”.

Źródło: RDOŚ w Katowicach
fot. M. Ślusarczyk